

5.2.1 Uprawnienia Komisji są zatem dość szerokie i obejmują między innymi możliwość określania (tiret drugie) przypadków i warunków, w których Komisja może nałożyć na państwa członkowskie obowiązek cofnięcia lub zmiany decyzji. Komitet odnotowuje, że o ile w przypadkach przewidzianych w tiret pierwszym i trzecim Komisja pełni swoją instytucjonalną funkcję związaną z koordynacją i wykonywaniem decyzji podjętych lub zatwierdzonych przez Radę, tiret drugie nadaje jej uprawnienia, których zwyczajowo nie posiada, nawet jeżeli są one uzasadnione okolicznościami i nie budzą żadnej krytyki ze strony Komitetu.

5.2.2 Komitet ogólnie wskazuje, że decyzja o przeprowadzeniu kontroli jakichkolwiek operacji realizowanych przez

obywateli — w tym transakcji handlowych i operacji celnych — ma wpływ na swobodny handel i wynika z wyborów politycznych popieranym przez UE i państwa członkowskie w ramach ich odnośnych kompetencji. Komisja oczywiście wykonuje te decyzje.

5.2.3. Komitet pragnie, aby reforma podjęta w sprawach celnych nie burzyła niezbędnej równowagi między swobodą handlu a bezpieczeństwem użytkowników i konsumentów końcowych oraz żeby była przeprowadzana z należnym poszanowaniem profesjonalizmu służb celnych i osób zatrudnionych przez importerów i eksporterów.

Bruksela, 5 lipca 2006 r.

Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Anne-Marie SIGMUND

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie Białej księgi na temat polityki w dziedzinie usług finansowych na lata 2005-2010

COM(2005) 629 wersja ostateczna

(2006/C 309/06)

Dnia 1 grudnia 2005 r. Komisja, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie *Białej księgi na temat polityki w dziedzinie usług finansowych na lata 2005-2010*

Sekcja ds. Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 31 maja 2006 r. Sprawozdawcą był Edgardo Maria IOZIA.

Na 428. sesji plenarnej w dniach 5-6 lipca 2006 r. (posiedzenie z dnia 5 lipca 2006 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, stosunkiem głosów 152 do 1 — 9 osób wstrzymało się od głosu — przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i propozycje

1.1 EKES popiera propozycję Komisji, która zamierza poświęcić przyszłe pięć lat na „dynamiczne ujednoczenie” sektora usług finansowych poprzez stosowanie i wzmocnienie obowiązującego prawodawstwa i jednocześnie unikanie nakładania się na siebie zbyt dużej liczby przepisów wykonawczych (*gold-plating*) oraz poszanowanie ducha strategii lizbońskiej i specyfiki europejskiego modelu społecznego.

1.2 Komitet jest również zdania, że uważna analiza roli i działalności organów kontrolnych ma zasadnicze znaczenie, gdyż zachęca do jak największego stopnia koordynacji, zgodnie z postanowieniami dotyczącymi komitetów na poziomie 3. w ramach procesu Lamfalussy'ego.

1.2.1 EKES uważa, że w obecnej sytuacji przedwcześnie byłoby powoływać jeden europejski organ kontroli, który mógłby w przyszłości sprzyjać integracji rynków; niemniej jednak zdaniem Komitetu warto obecnie zasugerować władzom

europejskim wyznaczenie głównego organu kontroli, mianowicie organu kraju siedziby spółki macierzystej, który byłby również odpowiedzialny za kierowanie działaniami oddziałów i spółek kontrolowanych w pozostałych państwach Unii. Korzyści takiego rozwiązania dla przedsiębiorstw działających w skali ogólnoeuropejskiej i dla konsumentów byłyby oczywiste.

1.3 Dzięki większej skuteczności transakcji finansowych operacje finansowe zajmują coraz bardziej istotne miejsce w gospodarce (chodzi o zjawisko coraz bardziej finansowego charakteru gospodarki). Zjawisko to przejawia się w dużym potencjale rozwoju gospodarczego i zatrudnienia w sektorze finansowym, ale może wywołać negatywne konsekwencje dla całościowo pojętej gospodarki. Istotna rola rynków giełdowych napędzanych przez kryterium „wartości dla akcjonariuszy” (*shareholder value*) może kolidować ze strategiami przemysłowymi. Presja handlowa i finansowa spoczywająca na

zarządcach przedsiębiorstwa może na dłuższą metę wywołać problemy i być powodem nieprzemyślnych przejęć, które w obecnej sytuacji doprowadziły w wielu wypadkach do utraty wartości w perspektywie krótkoterminowej.

1.3.1 Nie można jednakże zapominać, że z powodu procesu ujednolicenia jesteśmy świadkami — przynajmniej w perspektywie krótko- i średnioterminowej — zmniejszenia się zatrudnienia w sektorze finansowym, **co wywołuje rosnące poczucie niepewności** wśród pracowników sektora. EKES kładzie nacisk na konieczność uwzględnienia konsekwencji społecznych procesu ujednolicenia i wyraża życzenie, aby państwa członkowskie **przyjęły odpowiednie społeczne środki osłonowe i wspierały programy szkoleń i podnoszenia kompetencji** zawodowych, które są niezbędne do osiągnięcia celów przewidzianych w strategii lizbońskiej.

1.4 EKES popiera cele uproszczenia, kodyfikacji i sprecyzowania prowadzące do „lepszego stanowienia prawa”, pochwalając w tym względzie zobowiązanie Komisji do prowadzenia w trybie ciągłym częstych i otwartych konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami oraz do dokonywania rzetelnej oceny wpływu, uwzględniającej również wymiar społeczny i środowiskowy oraz czynniki zewnętrzne wpływające na cały system gospodarczy przed przedstawieniem wniosku.

1.4.1 Komitet wnosi, aby prace dotyczące planu działania w dziedzinie usług finansowych były bardziej widoczne oraz by stały się przedmiotem dyskusji poza samym kręgiem ekspertów.

1.5 EKES popiera inicjatywę Komisji polegającą na opublikowaniu komunikatu/zalecenia w sprawie przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) w ramach działań zmierzających do pokonania obecnych przeszkód w swobodnym przepływie tych instrumentów finansowych.

1.6 Zasadnicze znaczenie będzie miało szersze upowszechnienie informacji oraz podniesienie kultury finansowej i świadomości konsumentów. Wyrażony przez Komisję zamiar podjęcia konkretnych działań wspólnie z europejskimi stowarzyszeniami konsumentów jest słuszny, lecz powinna ona wykazywać większą aktywność w stosunku do państw członkowskich i zachęcać je do wdrażania bardziej restrykcyjnych zasad angażowania zainteresowanych stron na szczeblu krajowym. EKES zgłasza gotowość współpracy przy tych inicjatywach poprzez konkretne działania w radach konsumenckich i krajowych radach społeczno-gospodarczych.

1.7 Obecne regulacje dotyczące nadzoru, różniące się w zależności od państwa członkowskiego, nakładają na przedsiębiorstwa uciążliwe obowiązki sporządzania bilansów i udzielania informacji na temat spółek. Przyjęcie międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej (MSSF) może być odpowiednią okazją do ujednolicenia na szczeblu europejskim wspomnianego obowiązku informowania. EKES podkreśla, że IASB (Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości) będąca prywatnym, międzynarodowym organem normalizacyjnym nie odzwierciedla w pełni światowej sytuacji gospodarczej i życzy sobie, by otworzyła się ona na współpracę międzynarodową z innymi podmiotami, na przykład z Komisją Europejską.

1.8 Co się tyczy proponowanych dyrektyw w sprawie rynku usług dla osób indywidualnych, EKES zastrzega sobie prawo do

zajęcia oddzielnego stanowiska odnośnie do dyrektywy w sprawie kredytów konsumpcyjnych, która powinna zostać przyjęta jak najszybciej, oraz odnośnie do dyrektywy w sprawie usług płatniczych, na której temat sporządza obecnie osobną opinię. Jeżeli zaś chodzi o dyrektywę w sprawie kredytów hipotecznych, to choć EKES popiera wyznaczone w niej cele, wyraża swoją uzasadnioną niepewność co do realnej możliwości utworzenia zintegrowanego rynku kredytów w krótkim czasie. Wreszcie EKES z zadowoleniem odniósłby się do przyjęcia dyrektywy ramowej w sprawie clearingu i rozliczeń.

1.9 Komisja wyraziła wątpliwości wobec faktu przyjęcia „regulacji nr 26” w dziedzinie usług finansowych. EKES przyjmuje to do wiadomości i deklaruje gotowość do przeprowadzenia oceny warunków jej skutecznego stosowania, w momencie gdy zostaną one zaproponowane, biorąc pod uwagę, że wspomniane stosowanie powinno zawsze uwzględniać interesy i rzeczywiste korzyści konsumentów.

1.10 Jeżeli chodzi o przyszłe inicjatywy, EKES podkreśla:

- użyteczność działania ukierunkowanego na UCITS, które zmierzałoby do **ujednoczenia norm** dotyczących polis typu *unit-linked* (związanych z jednostkami funduszy inwestycyjnych) z normami obowiązującymi w stosunku do innych produktów finansowych,
- znaczenie **zagwarantowania dostępu do rachunku bankowego**,
- konieczność **wyeliminowania przeszkód w mobilności transgranicznych rachunków bankowych**.

1.11 EKES jest przekonany, że jakość norm europejskich w dziedzinach uregulowania usług finansowych jest bardzo wysoka, a UE może pretendować do roli punktu odniesienia dla wszystkich pozostałych krajów. Europa powinna rozpocząć rozmowy nie tylko z krajami najnowszej fali industrializacji (np. Indie, Brazylia, Chiny), zgodnie z propozycją Komisji, lecz również z krajami rozwijającymi się, które potrzebują znacznego wsparcia umożliwiającego rozwój rynków usług finansowych.

1.12 EKES popiera wszystkie instytucje europejskie i krajowe w walce z przestępczością i terroryzmem. W zakresie, w jakim Komisja podkreśla konieczność pełnej i ciągłej współpracy systemu finansowego z właściwymi władzami, Komitet popiera i ponawia apel do instytucji finansowych i do właściwych władz, które powinny podawać do wiadomości, jak wykorzystano informacje uzyskane od pośredników finansowych.

2. Wprowadzenie

2.1 Wychodząc z założenia, że skuteczny rynek finansowy jest zasadniczym elementem kontynuowania strategii rozwoju i wzrostu gospodarczego, Biała księga w sprawie polityki w dziedzinie usług finansowych na lata 2005-2010 określa kilka celów, które należy osiągnąć w ramach dążenia do **dynamicznego ujednolicenia** przemysłu usług finansowych. Określenie „dynamiczna konsolidacja” przewija się w całym tekście białej księgi, która stawia za cel usunięcie ostatnich przeszkód w swobodnym przepływie usług finansowych i kapitału, pomimo znacznych postępów osiągniętych dzięki planowi działania w dziedzinie usług finansowych na lata 1999-2005 (FSAP).

2.2 Zasadnicza rola, jaką odgrywają uregulowania w funkcjonowaniu rynków finansowych, uzasadnia fakt, że w białej księdze poświęcono wiele uwagi i położono duży nacisk na konieczność wdrożenia i wzmocnienia obecnego prawodawstwa i **jednocześnie uniknięcie nakładania się zbyt dużej liczby przepisów wykonawczych**, w szczególności w państwach członkowskich (*gold-plating*).

2.3 Analiza ram prawnych nie może pomijać **rozważań nad ograniczeniami, zadaniami i obowiązkami organów kontrolnych w UE w zakresie koordynacji**: w obecnej sytuacji utrzymanie krajowej struktury kontroli może wciąż jeszcze stanowić najlepszą formę ochrony i obrony konsumentów i inwestorów, lecz nie można ignorować dwóch ważnych kwestii wynikających z tej podstawowej koncepcji.

2.3.1 Przeprowadzanie kontroli przy braku integracji na poziomie ponadnarodowym w znacznym stopniu ogranicza integrację rynków: w konsekwencji należy **stymulować i konsolidować ścisłą współpracę między właściwymi organami** państw członkowskich. Zarządzanie ryzykiem w dużych bankach europejskich działających w kilku państwach członkowskich odbywa się bowiem w sposób skonsolidowany na poziomie grupy. Organy nadzoru powinny móc dokonać prawidłowej oceny profilu ryzyka takich dużych grup europejskich.

2.3.2 Utrzymanie szerokich prerogatyw w dziedzinie kontroli na szczeblu krajowym nie może stanowić okazji do powstania tych przeszkód w „dynamicznej konsolidacji” na szczeblu UE, które zgodnie z białą księgą mają być stopniowo usuwane.

3. Uwagi ogólne

3.1 W niedawno wydanej opinii EKES przedstawił swoje uwagi na temat Zielonej księgi w sprawie polityki usług finansowych (2005-2010). Ze względu na to, że biała księga powieliła liczne propozycje zawarte w zielonej księdze, EKES przytacza skrótowo w niniejszej opinii ⁽¹⁾ komentarze, które przedstawił przy tej okazji.

3.1.1 W białej księdze podkreśla się **potencjał wzrostu gospodarki i zatrudnienia w sektorze usług finansowych**. Komitet uważa jednak, że należy rozważyć w sposób pogłębiony i realistyczny owo zasadnicze wstępne założenie tego dokumentu, przy jednoczesnym uwzględnieniu dobrze udokumentowanych faktów.

3.2 Proces ujednolicania sektora może sprzyjać wzmocnieniu skuteczności i osiągnięciu oszczędności skali, które w ostatecznym rozrachunku będą mogły przynieść korzyści posiadaczom udziałów *venture capital* będących w rękach pośredników (poprzez zwiększenie rentowności zainwestowanego kapitału) i osobom korzystającym z usług finansowych (poprzez zmniejszenie kosztów tych usług).

3.3 Równocześnie szeroki wachlarz danych empirycznych wskazuje, że procesy ujednolicania prowadzą **do skurczenia zatrudnienia w sektorze usług finansowych, które wywołuje rosnące poczucie niepewności wśród pracow-**

ników tego sektora. Nie można pominąć faktu, że projekty przemysłowe, które są przedstawiane przy okazji fuzji i przejęć, kładą przede wszystkim nacisk na redukcję kosztów wynikającą ze zmniejszenia kosztów pracy. **W najbliższej przyszłości procesy ujednolicania będą przejawiały się w wyraźnej redukcji miejsc pracy, należy jednak przyznać, że otwierają one możliwości rozwoju innowacyjnych usług i dziedzin działalności, które z kolei będą miały pozytywny wpływ na zatrudnienie**. Ograniczenie barier, które nie pozwalają dostawcom usług finansowych w pełni wykorzystywać synergii wynikających z fuzji transgranicznych, dałoby bankom możliwość świadczenia tańszych usług i wprowadzenia polityk cenowych bardziej sprzyjających klientom, co w konsekwencji sprzyałoby wzrostowi popytu. Taka dynamika doprowadziłaby do wzrostu inwestycji przy udziale pośredników finansowych, przez co wpływałaby pozytywnie również na zatrudnienie. Takie nowe miejsca pracy, z wyjątkiem specjalnych sektorów, na przykład centrów telefonicznych i usług administracyjnych, na ogół przyciągają bardziej wykształconę i lepiej wynagradzaną profile zawodowe.

3.4 Przyznając zatem, że ujednolicanie sektora nie wpływa negatywnie na zatrudnienie, Komitet podkreśla w szczególności fakt, że **nie można pomijać milczeniem odstępu czasowego i braku ciągłości (w kwestii różnych kwalifikacji zawodowych) między redukcją zatrudnienia a utworzeniem nowych miejsc pracy**. Ponieważ obecnie nie kładzie się już nacisku na zachowanie miejsc pracy, lecz na możliwość znalezienia zatrudnienia, państwa członkowskie muszą uznać za priorytet nie tylko dostępność odpowiednich społecznych środków osłonowych, lecz również wsparcie dla planów szkoleń i podnoszenia kompetencji zawodowych.

3.5 Jeżeli pracownicy dostrzegą, że ich kwalifikacje i kompetencje mogą być łatwo wykorzystane nawet w kontekście gospodarczym, który ulega szybkim zmianom, chętniej zaakceptują mniejszą stabilność zatrudnienia, z którą wiąże się „dynamiczna konsolidacja” sektora. Takie stwierdzenie musi prowadzić do postrzegania **kształcenia zawodowego nie tylko jako instrumentu, który pozwala ograniczyć niestabilność społeczną, lecz również jako zasadniczego i bezwzględnie koniecznego elementu długotrwałego sukcesu programu „dynamicznej konsolidacji”, a w ujęciu bardziej ogólnym, sukcesu strategii lizbońskiej, której celem jest przekształcenie gospodarki europejskiej w największą „gospodarkę opartą na wiedzy” na świecie**. Należy ponadto stworzyć odpowiednią sieć ochrony społecznej, która przyczyniłaby się do ograniczenia często poważnych konsekwencji takich okresów przejściowych.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 Poprawa uregulowań

4.1.1 Trzy główne zasady procesu poprawy uregulowań są następujące: **uproszczenie, kodyfikacja i dążenie do precyzji**. Należy podążać tą drogą, aby zapewnić spójność między środkami, ich prostym stosowaniem i jednolitością ich transpozycji.

⁽¹⁾ DzU C 65 z 17.3.2006

4.1.2 EKES popiera wnioski Komisji dotyczące „lepszyc regulacji”, w szczególności zobowiązanie do kontynuowania **szeroko zakrojonych i częstych konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami** i dopilnowania, aby każdy wniosek był poprzedzony **oceną wpływu** skoncentrowaną na stosunku kosztów do szeroko pojętych korzyści ekonomicznych, obejmującą **wymiar społeczny i środowiskowy**. Za równie ważne Komitet uważa zobowiązanie dotyczące poprawy jakości aktów prawnych i czynników zewnętrznych wpływających na cały system gospodarczy, które Komisja winna podjąć wspólnie z Radą i Parlamentem.

4.1.3 EKES podziela stanowisko Komisji w sprawie faktu, że istotnym wyzwaniem są zarówno prawidłowa i terminowa transpozycja europejskich aktów prawnych, jak i ich późniejsze właściwe stosowanie przez 25 państw członkowskich, biorąc również pod uwagę przyszłe rozszerzenia; Komitet uznaje również za słuszny **wymóg przerwania praktyki tzw. pozłacania (gold-plating)**, która polega na jednostronnym wprowadzaniu dodatkowych przepisów, które są sprzeczne z zasadą jednolitego rynku. W rzeczywistości **nieusprawiedliwiona rozbieżność uregulowań krajowych w dziedzinie ochrony konsumentów jest jedną z głównych przeszkód w integracji usług finansowych wewnątrz UE**.

4.1.4 EKES uważa również, że należy przeprowadzić **ocenę ex-post**, aby wiedzieć, czy przepisy rzeczywiście pozwoliły osiągnąć zakładane rezultaty, a rozwój rynków jest zgodny ze środkami przewidzianymi w procesie Lamfalussy'ego, przynajmniej w przypadku sektorów tymże procesem objętych.

4.1.5 Weryfikacja spójności między uregulowaniami wspólnotowymi a krajowymi musi rozpocząć się od **najważniejszych sektorów** lub od tych, gdzie mogą zaistnieć największe problemy z harmonizacją i ujednoczeniem przepisów, jak to ma miejsce w przypadku **dystrybucji i reklamy przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS)**. Wzmocnienie konkurencji i skuteczności w tym sektorze oznacza również bez wątpienia większe pole manewru dla działalności handlowej i dystrybucji, które są w znacznym stopniu blokowane przez wciąż niezbyt dobrze zdefiniowane ramy regulacyjne. Inicjatywa Komisji zmierzająca do sporządzenia komunikatu/zalecenia w 2006 r. oraz Białej księgi w sprawie zarządzania aktywami w listopadzie jest zatem szczególnie pożądana.

4.1.6 Komisja zaproponuje, **aby pomieścić w jednej dyrektywie 16 dyrektyw istniejących obecnie w sektorze ubezpieczeń**. EKES jest przychylny do tej propozycji kodyfikacji i uważa, że stanowi ona bardzo dobry przykład, godny naśladowania również w innych dziedzinach poprzez przyjęcie aktów prawnych, które podsumowują, upraszczają i reorganizują różne dziedziny regulowane kilkoma dyrektywami.

4.1.7 EKES uważa, że po stwierdzeniu nieprawidłowej transpozycji lub nieprawidłowego stosowania przepisów europejskich użyteczne jest również **wszczynanie postępowania o naruszenie**, chociaż należy zauważyć, że Komisja była w ostatnim okresie pod silnym wpływem Rady i coraz rzadziej stosowała tę możliwość.

4.1.8 Poprawa i racjonalizacja w sektorze detalicznych usług finansowych nie może pomijać **problemu informowania, edukacji i świadomości konsumentów**: chodzi bowiem o zasadnicze elementy pozwalające zapewnić maksymalną skuteczność wszelkich ram regulacyjnych. W konsekwencji szczególnie pożądanym jest projekt **wprowadzenia specjalnych działań na szczeblu europejskim przy udziale stowarzyszeń, które reprezentują konsumentów, oraz przedstawicieli sektora finansowego**, lecz Komisja powinna się bardziej zaangażować, żeby na szczeblu krajowym tego rodzaju praktyka była — jeżeli nie obowiązkowa — to przynajmniej zdecydowanie promowana. **Europejski biuletyn informacyjny adresowany do konsumentów** stanowi z założenia doskonałą inicjatywę, lecz należy mieć świadomość, że narzędzia informacyjne muszą być w zasięgu konsumentów. EKES wzywa Komisję, aby zdwoiła swoje wysiłki w Radzie i Parlamencie w celu zbadania **bardziej zobowiązujących form zaangażowania uczestników na szczeblu krajowym**; wzór mogłyby stanowić projekty, które mają być realizowane na szczeblu europejskim. Rozwój sieci FIN-NET, która jest instrumentem znanym jak dotąd niewielkiej liczbie konsumentów, zmierza w dobrym kierunku. Mając na uwadze przyszły przegląd roli tego instrumentu, EKES zaleca zaangażowanie organizacji konsumentów i społeczeństwa obywatelskiego, a także partnerów społecznych, deklarując jednocześnie gotowość do wspierania inicjatywy na przykład poprzez konkretne działania w krajowych radach konsumentów i krajowych radach społeczno-gospodarczych.

4.1.9 Podczas gdy Komisja kładzie nacisk na znaczenie rozpowszechniania informacji, w szczególności wśród konsumentów, inwestorów i pracowników sektora usług finansowych, EKES uważa, **że nie można pomijać kwestii języka, w jakim redagowane są dokumenty**. Komisja powinna zwrócić uwagę na ten problem i podjąć wszelkie niezbędne wysiłki, aby przynajmniej najważniejsze dokumenty były dostępne w jak największej liczbie wersji językowych.

4.1.10 EKES docenia fakt, że poświęcono uwagę **konsumentom i pracownikom banków i instytucji finansowych** oraz zobowiązano się do regularnych konsultacji z nimi w ważnych kwestiach. Wartość dodana osiągnięta w wyniku integracji rynków tkwi w zadowoleniu konsumenta, chociaż nie należy pomijać społecznego wpływu przyjętych decyzji. Niemniej jednak w przeszłości dyrektywy finansowe nie zawsze opierały się na tym założeniu. W uwagach przedstawionych w części „Uwagi ogólne” kładzie się szczególnie nacisk na takie podejście.

4.1.11 Jeżeli chodzi o **interakcję z innymi dziedzinami europejskiej polityki gospodarczej**, EKES podkreślał już, że **system VAT** może dla dużych grup europejskich (?) stanowić przeszkodę w udoskonalaniu usług finansowych, i przyjmuje z zadowoleniem fakt, że Komisja wyraziła w tym względzie zamiar przedstawienia wniosku legislacyjnego. Należy niemniej zwrócić szczególną uwagę na ocenę wpływu pożądanego procesu harmonizacji VAT na gospodarkę, społeczeństwo i środowisko. W każdym razie EKES zwracał już uwagę, jak bardzo obecna sytuacja może krępować pełną integrację i całkowity rozwój rynku finansowego. EKES przypomina ponadto, że **wyraźną zachętę do outsourcingu mogą**

(?) DzU C 65 z 17.3.2006

stanowiąc **niejednolite ramy podatkowe**, co miałyby negatywne skutki dla zatrudnienia, jakości usług i ogólnej wiarygodności systemu. EKES chciałby, aby temat ten stał się przedmiotem uważnej refleksji, również ze względu na fakt, że niektóre wyniki w dziedzinie outsourcingu są często niezadowolające.

4.2 Zagwarantowanie odpowiednich ram regulacyjnych i ram kontroli

4.2.1 Można z pewnością poprzeć cel polegający na **zwiększeniu koordynacji między organami nadzoru** rynków. Realizacji tego celu służyłoby **stopniowe zwiększanie roli komitetów na poziomie 3.** poprzez harmonizację kompetencji ich członków w ramach procesu Lamfalussy'ego, tak aby uzupełnić europejskie ramy regulacyjne. Takie rozwiązanie pozwoliłoby odciążyć Komisję i zmniejszyć ryzyko „pozłacania”, praktykowanego przez państwa członkowskie lub organy nadzoru.

4.2.2 EKES uważa, że obecnie byłoby przedwczesne przewidywać powstanie jednego europejskiego organu nadzoru, któremu powierzono by odpowiedzialność za koordynację działań nadzorczych. Jednakże w jego opinii krajowe organy nadzoru muszą czynnie i stale współpracować oraz podejmować wysiłki zmierzające do sporządzania **wspólnych kodeksów zachowania i działania.** Wzrost wzajemnego zaufania, który wynikałby z takiego rozwiązania, stanowiłby pierwszy krok w kierunku zapoczątkowania procesu prowadzącego w przyszłości do utworzenia europejskiego organu nadzoru dużych grup finansowych, bankowych i ubezpieczeniowych działających w wielu państwach członkowskich. Pierwsza ważna decyzja powinna dotyczyć wyłonienia głównego urzędu kontroli w państwie, w którym spółka macierzysta ma siedzibę, odpowiedzialnego za nadzorowanie oddziałów i spółek kontrolowanych obecnych w innych krajach europejskich. Firmy międzynarodowe i organy kontroli mogłyby rzeczywiście skorzystać na jednolitym rynku, gdyż nie musiałyby w ten sposób powielać czynności związanych ze sporządzaniem bilansu i dokumentów informacyjnych przy jednoczesnym uwzględnieniu różnych uregulowań na szczeblu krajowym.

4.2.3 Należy zachęcać do stosowania metody, która została wykorzystana na przykład w dyrektywie w sprawie nadużyć na rynku. Przedstawienie bardzo szczegółowego projektu dyrektywy umożliwiło bardzo jednolitą transpozycję w państwach członkowskich, pozostawiając jednocześnie organom regulacyjnym znaczny zakres odpowiedzialności. Zakres ten został również zachowany na szczeblu europejskim poprzez określenie konkretnych zadań, które mają zostać przekazane różnym organom nadzoru.

4.2.4 **Przyjęcie międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej (MSSF)** stanowiło ważny etap na drodze do ujednoczenia sprawozdań finansowych kierownictwa przedsiębiorstw i dostosowania ich do nowoczesnych standardów. Może być ono również okazją **do ujednoczenia na szczeblu europejskim typów danych, które muszą być**

dostarczane odpowiednim organom nadzoru przez pośredników. EKES uważa, że przyjęcie MSSF nie pozwala na dalsze odkładanie lub opóźnianie realizacji tego celu, która stanowi zasadniczy warunek wstępny skutecznej koordynacji i współpracy w dziedzinie nadzoru na szczeblu europejskim. Jakkolwiek musi tu istnieć zgodność z odpowiednimi celami projektu europejskiego Solvency II. W każdym wypadku przedsiębiorstwa, które nie zharmonizowały jeszcze swojego bilansu i bilansu skonsolidowanego z MSSF, nie powinny znajdować się w gorszej sytuacji niż przedsiębiorstwa, które mają taki obowiązek.

4.3 Bieżące i przyszłe inicjatywy prawodawcze

4.3.1 Bieżące inicjatywy prawodawcze

4.3.1.1 Usługi bankowe dla klientów indywidualnych są przedmiotem trzech bardzo ważnych inicjatyw. Jeżeli chodzi o inicjatywę dotyczącą **kredytów hipotecznych**, EKES⁽³⁾ wyraził już uzasadnione obawy co do rzeczywistej możliwości integracji rynku ze względu na kwestie prawne i istotne trudności, które zostały podkreślone w niedawno wydanej opinii. EKES oczekuje na wytyczne Komisji i odpowiedzi, których udzieli ona na przedstawione zarzuty.

4.3.1.2 Poprawki zaproponowane przez Komisję w odniesieniu do dyrektywy w sprawie kredytów konsumpcyjnych, obecnie rozważane przez Parlament, są ulepszeniem wobec poprzedniej propozycji, chociaż nie zadawałają w pełni konsumentów. EKES oczekuje wyników tych rozważań i życzy sobie, by dyrektywa ta została wkrótce przyjęta.

4.3.1.3 **Dyrektywa w sprawie usług płatniczych** również odgrywa ważną rolę. Brak jeszcze jasności w kwestii transgranicznych usług płatniczych. System finansowy powinien podlegać regułom konkurencji, przejrzystości i porównywalności, które sformułowała DG ds. Konkurencji. Utworzenie jednolitego europejskiego obszaru płatniczego (SEPA) do 2010 r. jest celem ambitnym, który warto poprzeć, gdyż w ten sposób płatności transgraniczne będą skuteczniejsze, a konsumenci — objęci ochroną. W każdym razie należy wziąć pod uwagę fakt, że skuteczne i niedrogie systemy (na przykład system debetu bezpośredniego) funkcjonują już w niektórych państwach członkowskich. Po utworzeniu jednolitego europejskiego obszaru płatniczego będzie trzeba uwzględnić interesy użytkowników i wnieść wartość dodaną. EKES sporządza obecnie osobną opinię dotyczącą usług płatniczych, w której przedstawiona zostanie szczegółowa ocena.

4.3.1.4 Przegląd **koncepcji dopuszczalnej wielkości udziałów**, przeprowadzony w art. 16 dyrektywy bankowej i art. 15 dyrektywy ubezpieczeniowej, stanowi ważną inicjatywę, dzięki której niektóre organy nadzoru nie będą mogły krępować zrównoważonego rozwoju rynku wewnętrznego, jako pretekst podając konieczność ostrożnego zarządzania systemami finansowymi. EKES uważa, że lepsza gwarancja stabilności systemu opiera się w większym stopniu na poprawie jego skuteczności niż na nakładaniu ograniczeń w transferze działań kontroli przedsiębiorstw.

(3) DzU C 65 z 17.3.2006

4.3.1.5 Jeżeli chodzi o **systemy clearing i rozliczeń**, brak służących za odniesienie ram regulacyjnych przyczynił się do utrzymania się znacznego spadku wydajności i prawdziwych nadużyć. Clearing i rozliczenia transgraniczne są droższe i mniej skuteczne niż ich odpowiedniki na poziomie krajowym. EKES przychylnie przyjąłby opublikowanie dyrektywy ramowej, której celem jest zwiększenie konkurencyjności europejskich podmiotów gospodarczych, również wobec ich konkurentów międzynarodowych. Skuteczny i dobrze zorganizowany rynek przyciąga inwestycje, a Europa potrzebuje inwestorów, jeżeli nadal chce rzeczywiście realizować cele wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

4.3.2 Bieżące rozważania

4.3.2.1 EKES podziela opinię Komisji w sprawie analizy nieuzasadnionych przeszkód w pełnym wdrożeniu transgranicznego przepływu kapitałów i inwestycji.

4.3.2.2 Komisja wyraziła sceptycyzm w kwestii „**regulacji nr 26**” w dziedzinie usług finansowych. **Ponadto zasada minimalnej harmonizacji doprowadziła do zbyt wielu rozbieżności.** Zasada **kraju pochodzenia** była doskonałym narzędziem liberalizacji i konkurencji w UE. Im większe jest **wzajemne zaufanie** do jakości prawa wewnętrznego obowiązującego w każdym państwie członkowskim, tym bardziej ta zasada będzie faktycznie przez nie akceptowana. W związku z tym cel dotyczący **pełnej harmonizacji przepisów jest istotną siłą, która żywi i umacnia relacje zaufania, o których mowa powyżej**, a które stanowią podstawę stopniowego wprowadzania wspólnej kultury. Powinno to prowadzić do harmonizacji zasadniczych klauzul umów o świadczenie usług finansowych. EKES zwraca ponadto uwagę, że dotychczas nie dostarczono żadnego dowodu (rzeczywistej) stosowalności regulacji nr 26, a Komisja powinna w każdym razie zainicjować gruntowną analizę jej stosowania. W niedawno wydanej opinii EKES stwierdził, że „[regulacja nr 26] byłaby uzasadnioną opcją w momencie stwierdzenia, po dokładnym zbadaniu przepisów i umów wszystkich 25 państw członkowskich, że »równoległy« instrument nie narusza zasad i ustawodawstwa żadnego z nich. **W każdym razie rysuje się konieczność zagwarantowania, że zasady normalizacji nie będą utrudniały wprowadzania nowej oferty produktowej, a zatem by nie stały się hamulcem dla innowacji** (4)”.

4.3.3 Przyszłe inicjatywy

4.3.3.1 W jednej z niedawno wydanych opinii na temat zielonej księgi (lipiec 2005 r.) EKES położył nacisk na **użyteczność interwencji w stosunku do UCITS** (5). „Fundusze inwestycyjne konkurują z produktami finansowymi, takimi jak **poliszy związane z jednostkami**, które postrzegane są przez inwestorów jako porównywalne, chociaż mają zupełnie odmienne ramy prawne. Może to powodować zakłócenie wyboru inwestorów, mając negatywny wpływ na koszty i ryzyko dokonanych inwestycji. *Komitet uważa, że problemu tego nie można rozwiązać za pomocą mniejszej konkurencji czy łagod-*

niejszych ograniczeń i gwarancji nałożonych na fundusze inwestycyjne. Zamiast tego należy dążyć do dostosowania standardów prawnych do wyższego poziomu, dzięki czemu produkty finansowe — w rzeczywistości postrzegane jako bezpośrednia alternatywa wobec inwestycji w fundusze — podlegają wymogom prawnym porównywalnym do wymogów w zakresie tychże inwestycji”. Brak symetrii w zakresie wymogów między funduszami a polisami związanymi z jednostkami funduszy inwestycyjnych, jedynie częściowa realizacja idei paszportu europejskiego z powodu trudności, które wciąż piętrzą niektóre organy nadzoru; niedostateczna przejrzystość w sprawie kosztów, zwłaszcza wyjściowych, rozdrobnienie rynku i dość wysokie koszty — to niektóre ze wskazanych problemów. W każdym wypadku EKES wyraża zaniepokojenie rozwojem — w niektórych państwach członkowskich — funduszy z kapitałem gwarantowanym, którym nie towarzyszy żaden obowiązek zdeponowania odpowiednich funduszy własnych przez spółki zarządzające, co sprawia, że w razie szczególnie niekorzystnych zmian na rynku ochrona konsumentów może być niewystarczająca. EKES zwraca się do Komisji o usunięcie tego niedociągnięcia poprzez ustanowienie dla spółek proponujących fundusze z gwarantowanym kapitałem odpowiednich wymogów w zakresie środków własnych oraz ustalenie konkretnego i odpowiedniego poziomu nadzoru. EKES dostrzega w szczególności wysiłki zmierzające do zwiększenia skuteczności UCITS, biorąc również pod uwagę fakt, że ponieważ jest to istotny składnik struktury funduszy emerytalnych, mogą one wnieść znaczny wkład w rozwiązanie kwestii — słusznie poruszonej na początku białej księgi — finansowania dużego deficytu systemów emerytalnych, który znacznie obciąża gospodarkę większości krajów europejskich.

4.3.3.2 EKES zgadza się z Komisją co do tego, że duże znaczenie, nie tylko gospodarcze, ma **dostęp do rachunku bankowego**. W nowoczesnej gospodarce fakt posiadania rachunku bankowego nadaje w rzeczywistości obywatelowi pewien rodzaj obywatelstwa gospodarczego. W niektórych krajach Unii takie prawo obywatelstwa jest uznane przez ustawodawstwo, które zobowiązuje system finansowy do zagwarantowania możliwości korzystania z podstawowych usług po minimalnych kosztach dostępu. W innych państwach przedsiębiorstwa w coraz większym stopniu otwierają się na takie zapotrzebowanie i za kilka euro miesięcznie oferują pakiet usług związanych z rachunkiem bieżącym.

4.3.3.3 Projekt **wyeliminowania przeszkód w mobilności rachunków transgranicznych** jest godny pochwały i może przyczynić się do zmniejszenia cen stosowanych przez banki. Biorąc pod uwagę możliwość otwarcia rachunków on-line, projekt ten może sprawić, że osiągalny stanie się cel dotyczący zapewnienia wewnątrz europejskiej mobilności rachunków. Nie należy jednakże zapominać, że niektórzy konsumenci nie są w stanie korzystać z technologii informacyjnych. Komisja powinna przewidzieć rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące również dla tych użytkowników, którzy zazwyczaj pochodzą z najmniej uprzywilejowanych klas społecznych. Należy podkreślić, że jedynie utrwalenie rzeczywistej i

(4) DzU C 65 z 17.3.2006

(5) DzU C 110 z 17.5.2006

konstruktywnej współpracy między organami nadzoru może sprawić, że założenie to stanie się realistyczne. Realizując propozycje zawarte w białej księdze, 16 maja 2006 r.⁽⁶⁾ Komisja postanowiła powierzyć grupie ekspertów zadanie przeanalizowania kwestii mobilności klientów w zakresie rachunków bankowych.

4.4 Wymiar zewnętrzny

4.4.1 Można z pewnością poprzeć obrany przez Komisję ambitny cel, polegający na tym, by Europa odgrywała pionierską rolę w wyznaczaniu norm na skalę światową. Zgodnie z zaleceniami wydanymi z okazji rundy z Dauhy EKES pragnie ponadto, aby Europa zachęcała kraje najbardziej rozwinięte do zaangażowania się w świadczenie odpowiedniej pomocy technicznej i finansowej na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych; pomoc powinna dotyczyć regulacji i stosowania przyjętych norm i porozumień. Postępy na drodze do integracji międzynarodowej muszą również uwzględniać **wymogi najsłabszych gospodarek**, którym potrzeba inwestycji. EKES wyraża nadzieję, że Komisja należycie uwzględni takie wymogi

w negocjacjach i rozmowach z gospodarkami innych krajów bardziej rozwiniętych.

4.4.2 EKES jest czynnie zaangażowany w walkę z wykorzystywaniem systemów finansowych do celów przestępczych; popiera Komisję i pozostałe instytucje europejskie w walce z wszystkimi przejawami przestępczości, często powiązanymi z międzynarodowym terroryzmem. Przestępczość gospodarcza przejawia się w wielu postaciach, takich jak: nadużycia przedsiębiorstw i oszustwa handlowe, pranie brudnych pieniędzy, uchylanie się od płacenia podatków, korupcja. Do przeprowadzenia nielegalnej operacji przestępcy często wykorzystują kanały, którymi świadczy się usługi finansowe. EKES wzywa instytucje finansowe, aby udzielały zdecydowanej pomocy właściwym organom. Te z kolei powinny w wystarczającym stopniu reagować na zgłoszenia napływające z instytucji finansowych. Jeżeli bowiem te ostatnie zostaną dostatecznie poinformowane o działaniach podjętych w wyniku dostarczonych odpowiednim organom informacji na temat podejrzanych transakcji, będą one bardziej skłonne do kontynuowania i zwiększenia niezbędnych wysiłków.

Bruksela, 5 lipca 2006 r.

Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Anne-Marie SIGMUND

⁽⁶⁾ Decyzja Komisji 2006/355/WE z dnia 16 maja 2006 r. powołująca grupę ekspertów ds. mobilności klientów w zakresie rachunków bankowych (DzU L 132 z 19.5.2006)